

BEGINTOETS ALFA

Doelgroep

De Begintoets Alfa is bedoeld voor anderstalige cursisten die een alfabetiseringstraject gaan volgen.

Doel van de toets

De Begintoets Alfa meet de lees- en schrijfvaardigheid van een beginnende cursist. De toetsuitslagen worden uitgedrukt in de niveaus van het Raamwerk Alfabetisering NT2 (zie hieronder bij Achtergrondinformatie en zie ook Over NT2-niveaus) en leveren voor beide vaardigheden een afzonderlijk advies op.

Opzet en inhoud

De toets wordt individueel afgenomen onder begeleiding van een intaker of docent.

De toets bevat:

- een Voorschatter, bestaande uit een klein aantal lees- en schrijftaken,
- Lezen Alfa A en B, leestaken op niveau A en B,
- Lezen Alfa B en C, leestaken op niveau B en C,
- Schrijven Alfa A en B, schrijftaken op niveau A en B,
- Schrijven Alfa B en C, schrijftaken op niveau B en C.

De cursist voert eerst een klein aantal taken uit van de Voorschatter. Op basis daarvan wordt een keuze gemaakt voor een toets op niveau A en B of niveau B en C, zodat de cursist een toets maakt die zoveel mogelijk aansluit bij zijn of haar niveau.

De leestaken zijn zoveel mogelijk ingebed in een functionele context. De toets omvat het lezen van eenvoudige correspondentie, simpele roosters en heel korte verhaaltjes. Ook moeten instructies worden uitgevoerd.

Ook de schrijftaken zijn ingebed in een functionele context zoals een adres of een briefje schrijven, een formulier invullen en enkele zinnen schrijven.

Gebruiksmogelijkheden

Met behulp van de Begintoets Alfa kan eenvoudig en snel worden vastgesteld op welk niveau van alfabetisering de cursist zich bevindt en aan welke alfabetiseringsdoelen het eerst gewerkt moet worden.

De toets is ontwikkeld voor cursisten die beschikken over enige mondelinge taalvaardigheid in het Nederlands. Voor niet-aanspreekbare nieuwkomers is de toets minder geschikt, omdat de instructie niet altijd begrepen zal worden.

Wellicht is de toets ook bruikbaar voor Nederlandstalige alfa-cursisten, maar de toets is daarvoor niet ontwikkeld en ook niet bij die groep uitgetoetst.

Tijdsduur en afnamecondities

De toets wordt één op één afgenomen. De instructies worden veelal mondeling aangeboden met behulp van de afname-instructie waarin de instructie letterlijk staat weergegeven en waarin tevens wordt vermeld in welke mate de cursist geholpen mag worden.

De afname van de beide boekjes Lezen en Schrijven kost ongeveer 50 minuten. De toetsleider observeert en beoordeelt de cursist tijdens de toetsafname.

Achtergrondinformatie

De toets is gekoppeld aan het Raamwerk Alfabetisering NT2, dat is opgenomen in de handleiding en ook te downloaden is via de site van Cito.

Voor de ontwikkeling van dit Raamwerk Alfabetisering NT2 is gebruik gemaakt van bestaande referentiekaders zoals het Raamwerk NT2, een bewerking van het Common European Framework of Reference (CEF) en de Blokkendoos (zie *Over NT2-niveaus* en *Achtergronden en ontwikkelingen van de NT2-toetsen*). Aangezien er geen Europees Raamwerk voor alfabetisering bestaat, is het

Raamwerk Alfabetisering NT2 ontwikkeld. Overigens zijn ook alfabetiseringstheorieën en onderzoeken op dit gebied van invloed geweest.

In het Raamwerk Alfabetisering NT2 worden drie niveaus onderscheiden:

- Alfa A: Het alfabetisch principe wordt beheerst.
- Alfa B: Clusters en morfemen kunnen als geheel gelezen en geschreven worden.
- Alfa C: Lezen en schrijven is zodanig geautomatiseerd, dat het in de verdere loopbaan geen stagnaties meer veroorzaakt. Dit niveau loopt parallel met niveau A1 van het Raamwerk NT2, maar is onderdeel van het alfabetiseringsproces omdat automatisering van het lezen en schrijven een laatste essentiële stap is in dit proces.

Uitgever

Cito B.V., *Begintoets Alfa*, Arnhem 2007.

De Begintoets Alfa is te bestellen bij het Cito: Volwasseneneducatie (026)352111, klantenservice@cito.nl

De verschillende onderdelen van Begintoets Alfa zijn los te bestellen.

- Handleiding (instructie, scoringsvoorschrift, Raamwerk Alfabetisering), € 145,-
- Voorschat (set van 20 boekjes + antwoordbladen), € 20,70
- Lezen Alfa A en B (set van 10 boekjes + antwoordbladen), € 31,-
- Lezen Alfa B en C (set van 10 boekjes + antwoordbladen), € 31,-
- Schrijven Alfa A en B (set van 10 boekjes + antwoordbladen), € 31,-
- Schrijven Alfa B en C (set van 10 boekjes + antwoordbladen), € 31,-

Literatuur

Stockman, W., *De toegepaste kunst van geletterdheid*, Tilburg 2004

Digitale verwijzingen

<http://www.cito.nl> > Producten en diensten > Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie > Toetsen NT2 en inburgering > Begintoets Alfa of http://www.cito.nl/pend/bve_te/ve/eind_fr_nt2_alfa.htm
Raamwerk Alfabetisering NT2 http://www.cito.nl/bve/ve/alfa/Cito_Raamwerk_alfabetisering.pdf